

Lørdag, den 13. november 1944.

V
 London, 17.11.1944, kl. 18.30.

VEST. Det meldes i ettermiddag at de 2 amerikanske armeer, som angriper i Aachenavsnittet, har fortsatt god fremgang og det er idag startet nok et angrep. 1. amerikanske arme har øst for Aachen inntatt byen Gressenich. Nord for Aachen er amerikanerne rykket inn i Immendorff og flere andre landsbyer og har påført tyskerne store tap. 9. amerikanske arme har avverget det første tyske motangrep og er rykket flere km. framover. De tyske styrker er utsatt for voldsomme bombardementer fra artilleri og fly. I går var således over 3000 bombefly i aksjon mot tyske mål ved og bak frontene. Bare 9 maskiner gikk tapt. I Nederland fortsetter 2. britiske arme sin framrykning og har erobret byen Wassen sydvest for Roermond (Turenonde). Nord for denne byen står de britiske tropper ved Buggenum, som ligger 1 km. fra Maas. Disse styrker har rykket fram 16 km. siden offensiven begynte. Styrkene som avanserer fra Mijel har sluttet seg sammen med tropper østenfra. 3. amerikanske arme har utvidet sitt brohode ved Moselle og presser ringen om Metz stadig tettere sammen. På 3. armes front er det hittil tatt 7000 fanger hvoriblandt en gutt på 14 år. 1. franske arme er på sin frammarsj i Lorraine kommet til et punkt 13 km. fra Belfort. Tyskerne har svidd av byene St. Dié og Remoncourt. Det var endel flyvirkosmet over Syd-England inatt og det meldes om skade. Endel flyvende bomber skal være landet i Saar i Tyskland.

ITALIA. I Italia står 2. arme 5 km. fra Ravenna som trues med å bli omgitt. Modigliana i Appeninene er erobret. Innnen alliert avdeling står 16 km. fra Faenza. Tyskerne har sprengt Fiumi- og Unittkanalene og satt store områder under vann. Allierte fly fra Italia angrep igår mål i Syd-Tyskland, Østerrike, Jugoslavia samt Brennerjernbanen. Den italienske general Roatta, som kommanderte de italienske styrker i Jugoslavia i 1942 og som er oppført på Titos liste over krigsforbrytere, er arrestert.

ØST. I Øvre Vardal blir ringen om de tyske styrker stadig stramt av Titos har, som også har brutt flere sambandslinjer. Nordøst for Budapest står russerne 15 km. fra det viktige støttepunkt Miskold. Våpenhvilekommisjonen i Romania har forlangt at alt røvet gods skal leveres tilbake innen 5 dager.

DE FJERNE ØSTEN. Amerikanske styrker i Stillehavet har gått i land på Mapiayene nord for Ny Guinea hvor de nå foretar opprensninger på Brassay og har ryddet Pogunoya. De innesluttede japanere ved Lison på Leyte blir trykket sammen. Søndag ble det senket 1 japansk krysser, 4 destroyere og 11 lasteskip ved Filippinene.

Statsråd Lie kom idag tilbake til London sammen med dr. Evang og sekretær Jørgensen.

Archibald Sinclair benjertgjorde idag at den skole i Kanada som har utdanne 100 000 menn skal slutte i mars 1945 og at skolene i Syd-Afrika og Rhodesia skal innskrenke i betydelig grad. Til utgangen av april år hadde skolen i Kanada utdannet 100 000 menn.

FINNLAND. Dr. Paasikivi har dannet den nye finske regjering med opposisjonsmennene Kekkonen og Heilo som henholdsvis justis- og finansministre. Heilo har sittet fengslet av politiske grunner. General Walden fortsetter som forsvarsminister og Luckell som innenriksminister. Kommunisten Leino blir visesosialminister og herrene Vuori og Sveto vil få stillinger i regjeringen.

NORGE. Den berømte sangeren på Vestlandet Olaf Njøten, Bergen, ble skutt 3. november. Han var Gestapo's viktigste sanger på Vestlandet og har hundrevis av ofre på samvittigheten. Han fortet om som leppredikant i bygdene på Sjøfjorden og har også satt stygge spor etter seg i Hardanger. Det var Njøten som sto bak dramaet i Televåg.

Ved evakueringen fra Tromsø har partimedlemmer første prioritet, deretter kommer de lojale og så kvinner og barn.

Sitat av et brev.

Narvik, 12.11 1944.

...Jeg satt på evakueringskontoret her fra kl. 17 til kl. 22 igår aftes for å se om det var noen kjente med den båten som hadde ca. 1.850 tvangs-evakuerte fra Berlevåg og Jakobselv. Passasjerene lå i lasterommene på litt helm, og der måtte de gjøre sitt fornødne. Det var ingen ytre rom, og ingen fikk komme på dekk. Det var 6 fødler og 4 dødsfall underveis. En ble helt sinnsforvirret. Flere hundre er syke. Alle er drevet bort fra sine hjem, og hjemmene deres ble brent ned av tyskerne mens de så på. Hele Varanger, Tana, Berlevåg, Porsanger, Hammerfest og Alta er brent.

...Kjølnes fyr ved Berlevåg og Makaur fyr er sprengt. Det samme er tilfelle med kraftstasjonen i Kongsfjord og havneanlegget i Berlevåg. Alle husdyr er brent inne eller skutt ned. Tilstanden trosser enhver beskrivelse.

...Og her raser tyske busser og biler, alle mesterlig kamuflert som granskog og grønne grastepper. Bergene går natt og dag. Angst og forvirring preger alle.

...Foreløpig er 2.000 evakuerte byens gjester. Av disse bor 350 i jernbanens lokomotivstaller. Det eneste de har å ligge på er litt treull. Resten er tvangsrekvirert inn i private familier, og flere må ligge på gulvet om nettene. Situasjonen er alt annet enn lys i Narvik nå.

--- V ---

SVENSKE AVISSITATER.

Fotografiske gjengivelser av svenske aviser er et karakteristisk trekk i nazipressen før tiden. Det er et krampaktig forsøk på å rettferdiggjøre "bolsjevik-propagandaen". Sverige er jo et fritt land, så det som skrives der, må vel folk tro på, tenker de. Men vi er så vant til tysk propagandableff og forvrengning av kjennsgjerningene at det går hus forbi selvom sitatene skulle være autentiske.

Nokså typisk var sitatet fra Aftontidningen for en tid siden hvor det sto i forbindelse med russernes befrielse av Nord-Norge: "Vi kommer ikke som befriere, men som erobrere". Her måtte det jo være ugler i mosen. Og ganske riktig. Det var ombrekningsfeil i den svenske avisen, så det skulle ha stått det motsatte. Og til tross for påstandens sviktende bevisgrunnlag, ble den slått stort op i nazipressen.

Det hender av og til vi ser svenske pressesitater som virker meningsløst nazi-inspirerte. Dette skyldes også at det til tross for den meget norskvennlige holdning den svenske presse har inntatt, finnes det enkelte naziaviser. Først og fremst er det Dagsposten som ofte siteres i "norske" aviser. Det er her den berømte naziledet Rütger Essen skriver sine håvreisende artikler. Avisen blir tydensynlig økonomisk understøttet fra Tyskland for den deles ut i mange gratis eksemplarer, og bortsett fra et par tyske firmaer har den ingen annonser. I samme forbindelse må nevnes Folkets Dagblad som også utkommer i Stockholm. Dessuten er det enkelte også helt ubetydelige provinsblad som er nazistiske. Det er ingen grunn til å feste mer tiltro til disse aviser enn til våre hjemlige naziorganer.

--- V ---

London, 18.11.1944, kl. 6.30.

VEST. Den amerikanske 1. arme var igår 22 km. innenfor Tyskland. De har nådd punkter 10 km. fra Düren og 40 km. fra Köln. På den 9. armers front ble 3 tyske motangrep slått tilbake igår ettermiddag nord for Aachen. 3 tyske tanks ble ødelagt på 5 minutter. Flere landsbyer i begge frontavsnitt ble erobret, blandt dem Grossenich. Avdelinger av den 9. arme tok alene 1.600 tyske fanger igår. I Holland har britiske tropper fordrevet tyskerne fra alle stillinger undtagen 3 små lommer ved Roermond. Vest-Frankrike er Metz på det nærmeste omringet. Franske styrker erobret Montbéliard, 8 km. fra Belfort. Det meldes at luftbombardementet som innledet offensiven torsdag, satte rekord med hensyn til kraftighet. 10.000 tonn bomber ble kastet over hele frontavsnittet.

ISLANDS største passasjer-ship er senket av tyskerne like utenfor Island. 24 mennesker omkom.